

Alkotmánybíróság

Budapest

KECSKEMÉTI TÖRVÉNYSZÉK	
FOLAJSTROM SZÁM KEZDŐRATON	
Érkezett:	2020 JAN 16.
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTUK:
FOLAJSTROM SZÁM UTÓRATON	Bnyf. 368/2019

POSTÁN ÉRKEZETT

KECSKEMÉTI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
2019 NOV. 28	
ny:	1 Mell.: 3

A Kecskeméti Járásbíróság,

mint első fokon eljáró bíróság útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/00173-0/2020	
Érkezett: 2020 JAN 28.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 11	

Bnyf. 485/2019 / 8.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] (Sz.: [redacted] an.: [redacted]) levelezési cím: [redacted] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése a) és b) pontja és 27. § a) és b) pontja alapján ezúton

alkotmányjogi panaszt

nyújtok be törvényes határidőn belül, egyedi ügyben érintett személyként, alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán, az Alaptörvényben biztosított abszolút- és alapjogaim megsértésével hozott határozat alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítésének kérelmével:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg

- a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 480. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességét, a szövegezés azonossága miatt a Be. 582. § (2) bekezdése is hasonló módon alaptörvény-ellenes, és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg;
- állapítsa meg a Kecskeméti Törvényszék 6.BNy.368/2019/2. szám alatt 2019. október 16-án kelt végzéséről, hogy az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásával született, és azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

[1] A Kecskeméti Járásbíróság 2019. szeptember 30-án 14 óra 30 perckor ülést tartott a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség B.2/2018/467. számú indítványa alapján, melynek célja az előzetes letartóztatásom fenntartásáról szóló döntés volt. Az ülést a Járásbíróság

Kecskeméten tartotta, melyen telekommunikációs eszköz útján vettem részt a Szegedi Fegyház és Börtön II. egységéből. A bíróságnak az ülés kezdetekor bejelentettem, hogy a B.2./2018/467. számú indítványt nem kaptam meg, annak tartalmát, így a letartóztatás meghosszabbításának előterjesztett indokait nem ismerem, a védekezésre így felkészülni sem tudtam, ezért arra nyilatkozni sem tudok. Ellenben a Be. 39. § (1) bekezdés h) pontjában nevesített jogommal kívántam élni, azaz kérdéseket szerettem volna feltenni az ügyészség képviselőjének, amely jogomat a Be. 124. § (2) bekezdése szerint a telekommunikációs eszköz igénybe vétele nem akadályozhatja, azonban a bíróság nem engedte a kérdések feltételét. A bíróság ezzel súlyos eljárási hibát vétett, megsértette a Be. 39. § (1) bekezdése h) pontját, de az ülést sem tarthatta volna meg, azt a Be. 39. § (6) bekezdése alapján legalább 1 órával el kellett volna halasztani, és biztosítania kellett volna a Be. 3. § (2) bekezdése és a (4) bekezdése szerint a védekezésre való felkészülést is.

[2] Az előzőekben felsorolt eljárási szabálysértések után a bíróság meghozta, és az ülésen kihirdette a határozatát, amellyel szemben az ülésen fellebbezést jelentetem be.

[3] A Bács-Kiskun Megyei Főügyészség B.2./2018/467. számú indítványát 2019. október 02-án kaptam kézhez, két nappal a Járásbíróság ülését követően. Az indítvány 2019. október 01-jén érkezett be a BV. Intézetbe.

[4] A Kecskeméti Törvényszék 6.BNy.368/2019/2. szám alatt döntött a fellebbezésemről 2019. október 16-án, azt alaptalannak találta, így a végzés véglegessé vált, további jogorvoslatra lehetőségem nincsen.

[5] A Kecskeméti Járásbíróság 2019. szeptember 30-án kelt 18.Bny.485/2019/3. számú végzését 2019. október 17-én kézbesítették részemre írásbeli részletes indokolással.

[6] A Kecskeméti Járásbíróságnak 2019. október 21-én írásbeli fellebbezést küldtem, amelyben részletesen indokoltam az eljárás- és végzés törvénytelenységét.

[7] A másodfokú végzést a Kecskeméti Törvényszék egy nappal az előtt hozta, hogy az elsőfokú végzés írásbeli indokolását kézhez vehettem volna, illetve 5 nappal az előtt, hogy a fellebbezésem írásbeli indokolását postára tudtam volna adni.

[8] A Kecskeméti Törvényszék [4] bekezdésben hivatkozott határozatát 2019. október 28-án kézbesítették részemre.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

[9] A Kecskeméti Törvényszék 6.BNy.368/2019/2. szám alatt döntött a fellebbezésemről 2019. október 16-án, azt alaptalannak találta, így az véglegessé vált, további jogorvoslatra lehetőségem nincsen.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

[10] A Kecskeméti Törvényszék [4] bekezdésben hivatkozott határozatát 2019. október 28-án kézbesítették részemre.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

[11] 2019. április 04-től letartóztatásban lévő terheltként az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésébe foglalt személyes szabadsághoz való jogom érvényesülését nyilvánvaló, hogy érinti a panasz tárgya, illetve a tisztességes eljáráshoz való abszolút jogomat is.

e) Annak bemutatása, hogy a bíróság a döntésében vagy az eljárásában a támadott jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, és hogy ez a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

[12] A Be. 480. § (2) bekezdésének első mondata alapján „az ülésen közölt határozat elleni fellebbezést a kihirdetés után nyomban be kell jelenteni”, míg e bekezdés utolsó mondata úgy rendelkezik, hogy az „ügyiratok alapján hozott határozat ellen a fellebbezést a jogosult a kézbesítéstől számított három napon belül jelentheti be.” A jogalkotó különbséget tesz tehát a jogorvoslat előterjesztésének szempontjából három eset között a Be. 480. § (1) bekezdésében:

1.) Az ülésen hozott határozat ellen a fellebbezést a jelen lévő jogosult azonnal kell, hogy előterjessze (1. mondat)

2.) Az ülésen jelen nem lévő jogosult 3 napon belül (2. mondat)

3.) Nem ülésen, hanem ügyiratok alapján hozott döntés ellen – annak kézbesítése, azaz írásba foglalása és részletes indokolással való ellátása után – 3 napon belül. (3. mondat)

Nyilvánvaló, hogy valódi és megalapozott jogorvoslati kérelem csak a végzés rendelkező- és indokolási részének pontos ismeretében terjeszthető elő (3. mondat), és csak ilyen kérelmet tud a másodfokú bíróság is az alapjogok tiszteletben tartása mellett (pl. XXVIII. cikk (3) bekezdésben foglalt védekezési jog, illetve a tisztességes eljáráshoz való abszolút jog) elbírálni, mert abból értesülhet a jogorvoslatot biztosító bírói fórum, hogy a fellebbezésnek melyek az okai és indokai.

Esetünkben az ülésen bejelentett fellebbezés csak annak tényét rögzítette, hogy a végzéssel nem értek egyet, azt törvénytelennek tartom. Annak részletes indokolásának ismerete nélkül azonban indokolt jogorvoslati kérelem előterjesztésére nem voltam képes, illetve a Járásbíróság eljárásával kapcsolatos jogsérelmeimet (részletesen felsorolva az [1] bekezdésben) sem tudtam előterjeszteni. Mindezek után azt lehet mondani, hogy ez a fajta jogorvoslati megoldás lehetetlenné teszi azt, hogy a fellebbezésre jogosult valódi jogorvoslatot kérjen és kapjon, mert képtelen a pontos kérelem és annak indokainak megfogalmazására az elsőfokú határozat írásba foglalásával közölt részletes indokolás

ismerete nélkül. Az Alaptörvény IV. cikk (3) bekezdése kötelezi a Járásbíróságot arra, hogy „írásbeli indokolással ellátott határozatban” döntsön a szabadlábra helyezésről vagy letartóztatásról. Ebből is arra a következtetésre kell jutni, hogy az írásbeli indokolással ellátott határozatban megjelenő döntés alkotmányos garancia arra, hogy a szabadságától megfosztott személy annak okát és indokát pontosan megismerhesse, és mindezek ismeretében jogorvoslatot kérjen. Ebből következően az ülésen közölt (szóbeli) határozat nem felel meg ezen alaptörvényi rendelkezésnek.

Esetünkben a Járásbíróság végzését írásba foglalva hiába kaptam meg 2019. október 17-én, ekkor megismerve a letartóztatásom okait és indokait, ha a fellebbezésem az ülésen be kellett jelentenem, amely semmilyen indokolást nem tartalmazott akkor, mert arra képtelen helyzetben voltam, viszont a Kecskeméti Törvényszék elbírálta a fellebbezésemet 2019. október 16-án, így a Járásbíróság végzése véglegessé vált úgy, hogy a jogorvoslati kérelmem indokait, amely nem pusztán a végzésre vonatkozott, hanem a Járásbíróság eljárási törvénysértéseire is, a Törvényszék nem bírálhatta el.

[13] A hatékony védelemhez és jogorvoslathoz való jog olyan minimumkövetelmény, amelyeket a tisztességes eljárásnak biztosítania kell, de nem csak látszólagosan. Esetünkben a fellebbezés tényének bejelentése nem lehet hatékony jogorvoslat, hiszen a Törvényszék nem ismerhette meg a védekezésem körébe tartozó részletes indokaimat, amely nem csak a Járásbíróság végzésével kapcsolatos ténybeli- és jogi tévedéseket ölelte fel, hanem a Járásbíróság eljárásával kapcsolatos jogsértéseket is. A Járásbíróság határozatának indokolása (1-9. oldal) az ügyészi indítvány szövegét szó szerint átveszi, annak minden iratellenes tévedésével együtt, viszont az ülésen általam előadott észrevételeket nem tartalmazza, amelyek között szerepelt például az, hogy a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség B.2/2018/305. sz. indítványa, a Kecskeméti Járásbíróság 19.BNy.272/2019/3. sz. végzése azt a tényt tartalmazza, hogy [REDACTED] a bünszervezetben 2013. július 11. és 2015. november 26. között vett részt.”, tehát az őrizetbevételekor nem voltam a bünszervezet tagja, ennek ellenére az indítvány szerint a bűnisméltés veszélye fennáll, a Járásbíróság pedig a Be. 276. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontok alkalmazását látta indokolhatónak.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

- Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés
- Alaptörvény IV. cikk (1); (2); (3) bekezdés
- Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés
- Alaptörvény IV. cikk (1); (2); (3); (7) bekezdés

b) A megsemmisíteni kért jogszabály, jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása

[14] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt szabály (tisztességes eljárás) értelmezésekor – az Alkotmánnyal fennálló tartalmi- és kontextuális egyezés okán – a 7/2013. (III. 1.) AB. Határozatában az Alkotmánybíróság irányadónak tekintette a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban a korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot (2/2013. (III. 1.) AB. Határozat, indokolás [24]). Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye (3031/2017. (III. 7.) AB. Határozat, indokolás [61])

[15] Az Alaptörvény IV. cikk (2) bekezdése szerint „törvényben meghatározott okból és törvényben meghatározott eljárás alapján lehet megfosztani” bárkit személyes szabadságától, illetve e cikk (3) bekezdése a bíróság kötelezettségének tekinti az alábbiakat: „köteles az elé állított személy meghallgatni és írásbeli indokolással ellátott határozatában szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul dönten.”

[16] Az Alaptörvény nem állít fel vélelmet az igazságszolgáltatás tévedhetetlensége mellett, ezért biztosítja a XXVIII. cikk (7) bekezdésében a jogorvoslati jogot, illetve IV. cikk (4) bekezdése kártérítési igény érvényesítésének jogát is annak, „akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénytől korlátozták”, azaz amennyiben a bíróság döntése ellenére a letartóztatás feltételei („megalapozottan feltételezhető”) nem állnak fent, vagy maga az eljárás volt törvénytől.

[17] A [11]- [12] bekezdésekben hivatkozott alaptörvényi rendelkezések a Habeas Corpus jogelvnek az átültetése a jogrendszerbe, amelyet a nemzetközi jog (ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, az Emberi Jogok Európai Egyezménye) is garantál, azt alacsonyabb szintű jogszabály nem teheti formálissá, nem üresíthet ki. A bíróságnak tehát ténylegesen meg kell vizsgálnia a letartóztatás feltételeinek fennállását, az azokat alátámasztó bizonyítékok létezését és valódiságát, az azokból levonható következtetések okszerűségét, a valósághű tényállás megállapíthatóságát. Az ártatlanság vélelmének szem előtt tartásával (Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdés) a bíróságnak kötelessége biztosítani a terhelt számára a védekezéshez való jogát (Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés), illetve a jogorvoslathoz való jogot (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés), amely nem lehet formális, azaz valódi és hatékony jogorvoslati lehetőséget kell annak biztosítani a sérelmezett döntéssel szemben.

[18] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági [...] döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.” A jogorvoslat nem egy formális aktus, azaz a bíróság döntése ellen a fellebbezés bejelentése indoklás nélkül nem alkalmas a jogosult érdeksérelmének orvoslására, mivel abból nem derül ki, hogy a sérelem milyen tények és jogszabályok alapján áll fenn.

[19] A Be. 480. § (1) bekezdés a jogorvoslat előterjesztésének időpontját háromféle módon szabályozza. Az a kérdés, hogy van-e olyan alkotmányosan elfogadható cél, amely a védelemhez (Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés) és a jogorvoslathoz (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés) való alkotmányos jogok ilyen korlátozását indokolja, illetve „egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül” biztosított alapvető jogok (Alaptörvény XV. cikk (2)) alkotmányos követelményének ez a fajta jogalkotói megoldás megfelel-e. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az alapjog korlátozásának alkotmányos célt kell követnie, és alkalmasnak kell lennie e cél elérésére (3046/2016. (III. 22.) AB Határozat, indokolás [42]), valamint azt is vizsgálni kell, hogy „a választott jogalkotói megoldás által okozott alapjog-sérelem súlya összhangban áll-e a korlátozással aláírni kívánt cél fontosságával (3031/2017. (III. 7.) AB Határozat, indokolás [73]).

Álláspontom szerint nincsen alkotmányos célja annak, hogy a jogorvoslat látszólagos legyen csak, a jogosult érdemi védekezésre alkalmatlan időpontban és a határozat indokainak ismerete nélkül nyilatkozzon a fellebbezésről, a jogorvoslatot biztosító bíróság pedig a jogorvoslati kérelem ténybeli- és jogi indokai ismerete nélkül döntsön. (Be. 480. § (1) bek. 1.-2. mondat)

[20] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése kivételes esetben engedi meg alapvető jog korlátozását, azt is csak „a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, azaz alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával.” A tisztességes eljáráshoz való jog, abszolút jog, azzal szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye (3031/2017. (III. 7.) AB Határozat, indokolás [61]. Jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Kecskeméti Járásbíróság a Be.-ben biztosított jogaimat nem engedte gyakorolnom, azokat nem biztosította ([1] bekezdés), ezzel a rá vonatkozó kötelezettségeit nem teljesítette, az ülést annak ellenére megtartotta, hogy annak feltételei sem álltak fent, a Be. 480. § (2) bekezdés első mondata szerint bejelentett fellebbezésem csak a jogorvoslat lehetőségének a látszatát keltette, az ténylegesen alkalmatlan volt annak alkotmányos céljának elérésére, mivel a Kecskeméti Törvényszék csak a fellebbezésem tényéről értesülhetett, annak ténybeli- és jogi indokairól nem, ide értve a Kecskeméti Járásbíróság sorozatos eljárási törvénysértéseit, amelyekről a végzés írásba foglalásával sem szembesülhetett a Kecskeméti Törvényszék. A jogorvoslati kérelmem indokainak előterjesztésére nem volt mód, így a jogorvoslat a célját nem tudta teljesíteni, az formális volt, amely a legsúlyosabb bírói engedélyes kényszerintézkedés elrendelésekor, amely önmagában is alapjog-korlátozás, az semmilyen módon sem tekinthető alkotmányosnak.

[21] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés alapján az eljárás alá vont személyt „az eljárás minden szakaszában megilleti a védelem joga”. A Be. 3. § (2) bekezdése szerint „a terheltnek joga van ahhoz, hogy személyesen védekezzen.” Az Alaptörvény XXVIII. cikk. (2) bekezdés fogalmazza meg az ártatlanság vélelmét, amelyet a Be. 1. §-a is tartalmaz. A legsúlyosabb, személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés hatályának fenntartásáról

szóló döntés során a védelemhez való jog alapvető, és az ehhez kapcsolódó fegyveregyenlőség elve is, mely a védelem és a vádhatóság egyenlőségét az eljárás teljes terjedelmében biztosítja, amely egyik alapfeltétel a hatékony jogorvoslathoz fűződő jognak. A bíróság kötelessége annak biztosítása, hogy a terhelt jogai az eljárás során biztosítva és tiszteletben tartva legyenek, illetve az, hogy az eljárás egésze tisztességes maradjon.

Álláspontom szerint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 480. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenes, annak alkalmazása alaptörvény-ellenes helyzetet hozott létre az ügyemben, ezért kérem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg:

- a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 480. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességét, a szövegezés azonossága miatt a Be. 582. § (2) bekezdése is hasonló módon alaptörvény-ellenes,
- állapítsa meg a Kecskeméti Törvényszék 6.BNy.368/2019/2. szám alatt 2019. október 16-án kelt végzéséről, hogy az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásával született, és azt semmisítse meg.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nincs ítélet, a felfüggesztést sem kértem.

b) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról:

Kijelentem, hogy jelen alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

c) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

- Kecskeméti Járásbíróság 2019. szeptember 30-án kelt 18.Bny.485/2019/3. számú végzése
- Kecskeméti Törvényszék 2019. október 16-án kelt 6.BNy.368/2019/2. számú végzése
- fellebbezés *(fellebbezésem egy kézzel írt példányban nyújtottam be, mely az eredeti bírósági iratanyagban fellelhető)*
- tárgyalási jegyzőkönyv

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A fenti indokolás álláspontom szerint alátámasztja azt, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 480. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenes, annak alkalmazása alaptörvény-ellenes helyzetet hozott létre az ügyemben, ezért kérem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg:

- a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 480. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességét, a szövegezés azonossága miatt a Be. 582. § (2) bekezdése is hasonló módon alaptörvény-ellenes, és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg;
- állapítsa meg a Kecskeméti Törvényszék 6.BNy.368/2019/2. szám alatt 2019. október 16-án kelt végzéséről, hogy az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásával született, és azt semmisítse meg.

Kelt: Szeged, 2019. november 26.

